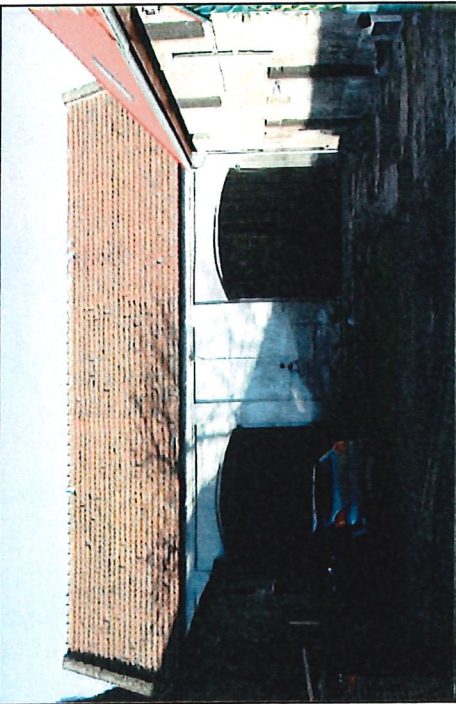
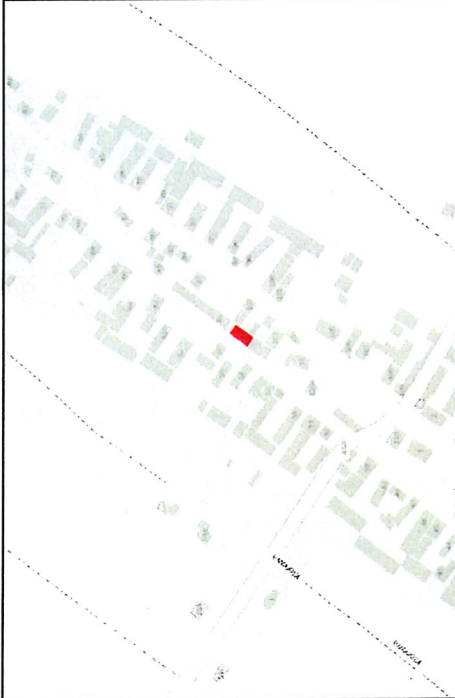

GEZ 52	KARTA ADRESOWA ZABYTKU		3. Miejscowość Czeska Wieś
1. Nazwa	Stodoła w zagrodzie	2. Czas powstania 3 ćw. XIX w.	4. Adres Czeska Wieś przy domu nr 102, dz. nr 537
7. Fotografia z opisem wskazującym orientację w stosunku do sąsiednich terenów lub stron świata albo mapa z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym 			5. Przynależność administracyjna województwo opolskie powiat brzeski gmina Olszanka
			6. Formy ochrony Zarządzenie Nr WG-VII-55/2016 Wójta Gminy Olszanka z dnia 1 sierpnia 2016 r. w sprawie przyjęcia Gminnej Ewidencji Zabytków Gminy Olszanka

1. Widok od pld.-wsch. 2. Widok od pld.-zach. 3. Widok od pñ.-zach. 4. Lokalizacja.

WÓJT
Opunt.
Tymoteusz Drebschok

URZĄD GMINY OLSZANKA
Stwierdzam zgodność 49-332 Olszanka 16
z oryginałem woj. opolskie

8. Historia, opis i wartości

Wieś po raz pierwszy wzmiankowana w 1310 r. jako *Bohemorum villa*, a następnie w 1358 r. jako *Bongischdorf*, w 1416 r. jako *Bemyschdorf*, a w 1417 r. jako *Bömischedorf*. Pierwszymi znanymi właścicielami wsi był ród Pogorzeliów, właścicieli klucza miechawskiego, w rękach którego miejscowość znajdowała się co najmniej od roku 1315. Z rodem tym należy wiązać budowę kościoła. W początku XV w. w Czeskiej Wsi odnowiono dwór lub sołectwo, a także młyn. W 1533 r. wieś nabył Melchior Hirsch, od którego przejął ją książę brzeski Jerzy II, który z kolei przekazał wieś miastu Brzeg w zamian za Czepielowice. We władaniu miasta pozostawała do reform administracyjnych państwa pruskiego z 1874 r., kiedy likwidacji uległa gmina Czeska Wieś, a miejscowość weszła w skład okręg administracyjny Janów Wielkie. W 1534 r. w księstwie brzeskim wprowadzono reformację, co wiązało się z przekształceniem kościoła na ewangelicki. W tym czasie istniał już folwark. W 1718 r. miała miejsce rozbudowa kościoła w ramach której nadbudowano wieżę i dobudowano kruchtę. W opisie statystycznym Śląska z 1783 r. we wsi wymieniono kościół, szkołę ewangelicką, a także 34 zagrody kmiecie, 24 zagrodnice i 11 chatupniczych. W tym czasie miejscowość liczyła 420 mieszkańców. Kolejny spis statystyczny z 1845 r. wymienia kościół, szkołę ewangelicką, wolne sołectwo oraz 114 domów. Wieś zamieszkiwało 547 osób.

Budynek został wzniesiony najpewniej w 3 ćw. XIX w., z pewnością przed rokiem 1886 r. Zlokalizowany w centralnej części wsi, w nawisn, w zabudowie zagrodowej, w układzie kalenicowym względem drogi. Założony na planie prostokąta, nakryty dachem dwuspadowym. Murowany z cegły ceramicznej, otynkowany, z pokryciem z dachówki ceramicznej karpówki układanej podwójnie w koronkę. Elewacje poprzeczne ślepe, z tzw. kocimi biegami wieńczącymi szczyty. W elewacjach podłużnych pod dwa zamknięte odcinkowo otwory bramne. Dekoracja architektoniczna elewacji podłużnych ramowa w postaci wspartych na niskim cokole lizen, na których wspierają się tynkowane pasy, ponad którymi profilowane gzymsy. Bramy w konstrukcji deskowej, dwuskrzydłowe.

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

W połaciach dachu brak ugięć czy falowania. W pokryciu występują ubytki. Wody opadowe odprowadzane są z połaci poprzez wydajne okapy. Tzw. kocie biegi rozwarstwione, z ubytkami cegieł i zapraw. Mury bez widocznych odchyleń czy spekań, w partiach dolnych zawilgocone. Tynki elewacji wschodniej wtórne, cementowo-wapienne, w partiach dolnych z wykwitami soli. Tynki pozostałych elewacji z znacznymi ubytkami, odparzone i spekane. Skrzydła bramne w stanie zróżnicowanym, w elewacji wschodniej w stanie dobrym, w elewacji zachodniej silnie zdestruowane.

Postulaty:

- uzupełnienie ubytków w pokryciu dachowym,
- rozpoznanie i wyeliminowanie przyczyn zawilgożenia murów,
- remont tzw. kocich biegów,
- wykonanie nowych tynków wapiennych na bazie wapna hydraulicznego przy zachowaniu istniejącej dekoracji architektonicznej,
- wymiana skrzydeł bramnych w elewacji zachodniej.

10. Wykonanie karty (autor, data i podpis)

Grzegorz Naumowicz, 31.01.2026 r.

11. Zanotowanie karty (podpis wojewódzkiego konserwatora zabytków)*

*dotyczy zabytków niewpisanych do rejestru zabytków i niewłączonych do wojewódzkiej ewidencji zabytków